

Timbu meenutab kasvukujult veidi roomavat metsviitsa.

REPRO

Uustulnukad suvelillekastis

Timbu ja harfiõis ilmusid meil müügile mõni aasta tagasi ja on veel üsna vähetuntud suvelilled.

Lõbusa nimega **timbu** (*Mecardonia*) kas roomab või ripub. Tavaliselt jäetakse tema liigiepiteet täpsustamata, sest sordiarretuses on kasutatud mitmeid liike. Suvelillena kasutatavatel timbudel on väikesed, veidi lihakana tunduvad lehed ja kollased nemeasiat meenutavad õied. Varred vastavalt võimalusele kas ripuvad või roomavad mööda maad sõlmekohtadest juurdudes. Sellise kasvuviisi tõttu on paljud timbu liigid oma kodumaal Lõuna-Ameerikas tülikad umbrohud.

Timbud paljunevad jõudsalt nii seemnetega kui vegetatiivselt. Nad kasvavad kiiresti ning moodustavad peagi tiheda taimemati. Eestis pole timbu hoogsat vohamist õnneks tarvis karta. Ta talub vaid mõnda miinuskraadi ning seemned ei suuda meil talvituda.

Suvel vajab timbu viljaka parasniiske mullaga päikeselist või poolvarjulist kasvukohta. Kuigi üldiselt peetakse taimet suhteliselt põuakindlaks taimeks, tuleb teda päikeselistes paikades ja eriti amplites regulaarselt kasta.

Sobivaim kasvukoht on timbule lilleanuma servas, kust ta saab alla rippu-

da, või lillepeenra ääres, kus moodustab ühtlase tiheda pinnakatte. Sügisel võib proovida teda toas valgus ja jahe kohas ületalve hoida. Kuna timbut on küllalt lihtne juurduvate vartega paljundada, on mõttekam talvitada suve lõpul juurutatud noortaimi. Need võtavad lihtsalt vähem ruumi.

Harfiõite (*Euryops*) perekond on Lõuna- ja Lääne-Euroopas juba aastakümneid tuntud ja hinnatud. Selle korvõieliste sugukonda kuuluva perekonna liikmed (kokku u 100 liiki) kasvavad looduslikult peamiselt Lõuna-Aafrikas. Nad võivad olla nii üheaastased rohttaimed kui ka kuni paari meetri kõrgused rohkelt harunevad põõsad. Harfiõitel on tavaliselt hallika kirme või viltja kattega lehed ja kuld-kollased "kakraõied".

Aiataimena onuntuimad harilik harfiõis (*E. acraeus*) ja kamjas harfiõis (*E. pectinatus*). Mõlemad kasvavad looduses madalate põõsastena, esime ne on u 30 cm ja teine kuni 1 m kõrge. Meil saab neid kasvatada kas suvelilledena või suveks õue tõstetavate potitaimedena.

Harfiõisi pole keerukas kasvatada, kuna nad on mullastiku suhtes üsna vähenõudlikud. Ka kastmisega ei pruugi ülihooolikas olla. Nad vaja-

Harfiõis võib õitseda kuni külmadeni.

vad mõõduka viljakuse ja hea veeläbilaskvusega mulda, sooja ning päikeselist kasvukohta. Sellises paigas võivad harfiõied õitseda suve algusest kuni püsivate külmadeni, sest neid ei hirmuta ka esimesed juhuslikud öökülmad. Harilik harfiõis võib lühiajaliselt taluda isegi kümnet miinuskraadi.

Kui soovite harfiõie taimet ületalve hoida, tõstke ta enne püsikülmade saabumist sisse valgesse ja õhurikkasse kohta. Ideaalne talvitumistemperatuur on u 5°. Hoidke teda peaaegu kuivana – harfiõis puhkeajal liigniiskust ei talu.

Kevadel pärast tõsisema öökülmahoju möödumist võib harfiõie taas õue panna. Enne seda istutage taim uude mulda ning lõigake tagasi, nii saate tihedama ja rikkalikumalt õitsva põõsa.

JAAN METTIK